

הצטרפו אל השורות ולחמו
למען המלך והמדינה שלך –
אל תישארו בקהל ותבהו.
אתם נדרשים בחזית.
התגייסו היום!

בריטניה, 1915

ילד בריטי שמטיל
את מימיו לתוך
קסדה של חייל
גרמני.

בריטניה, 1915

בנות ובנים!
אתם/ן יכולים/ות לעזור
לדוד
סס לנצח במלחמה.

קנו בולי מלחמה!

ארצות הברית, 1917

הצבא והאזרחים יחדיו בלתי מנוצחים!

ברית המועצות, 1915

אתה החזרת את
חובות המלחמה?
אני הולך לחזית!

גרמניה, 1915

מה אתם/ן
יכולים/ות לעשות?
הצטרפו לצלב
האדום!

1915

מלחמת העולם הראשונה (המלחמה הגדולה) 1914-1918

מלחמה

מאבק בין שני צדדים או יותר, לרוב עמים, שבטים או מדינות, על מנת להכניע אויב או אויבים כלשהם, ולגרום לו לקבל את דרישות המנצח.

מלחמת עולם

מלחמת עולם היא מאבק בין צבאות, שמערב את רוב מדינות העולם. המונח מתייחס בדרך כלל למלחמת העולם הראשונה ומלחמת העולם השנייה משום שבמלחמות אלו השתתפו במידה כזו או אחרת חלק גדול ממדינות העולם.

המדינות הלוחמות במלחמת העולם הראשונה, 1914-1918

מדינות ניטרליות (אפריל 1915)	מדינות המרכז, 1914
תאריך ההצטרפות למדינות ההסכמה או למדינות המרכז	מדינות ניטרליות שהצטרפו אח"כ למדינות המרכז
קו החפירות במערב אירופה, נובמבר 1914	מדינות ההסכמה, 1914
קו החדירה הגרמנית לרוסיה, מרץ 1918	מדינות ניטרליות שהצטרפו אח"כ למדינות ההסכמה
קו החזית במזרח אירופה, נובמבר 1915	מדינות הקשורות בבריתות עם מדינות המרכז: עם פרוץ המלחמה היו ניטרליות, ואח"כ הצטרפו למדינות ההסכמה

הצדדים הלוחמים במלחמת העולם הראשונה, 1914-1918

מדינות המרכז

גרמניה

האימפריה האוסטרו-הונגרית

האימפריה העות'מאנית

בולגריה (מ-1915)

מדינות ההסכמה

בריטניה

צרפת

רוסיה

סרביה

איטליה (מ-1915)

רומניה (מ-1916)

ארצות הברית (מ-1917)

הגורמים

למלחמת העולם הראשונה

1. מערכת הבריתות

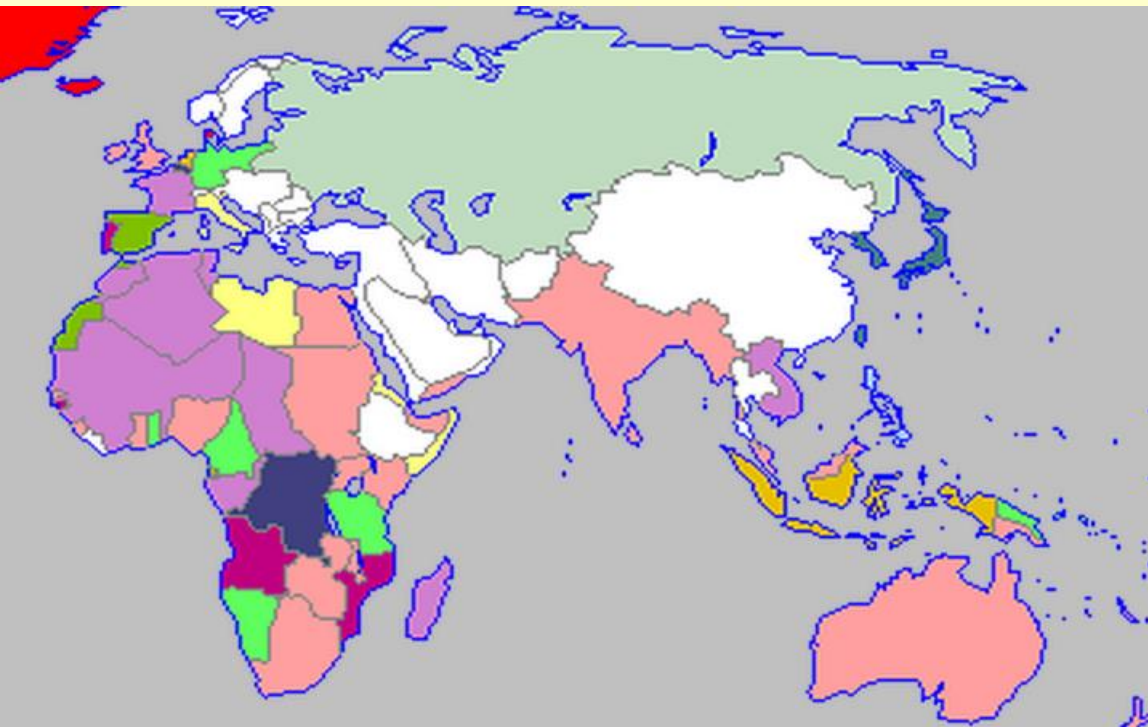
אירופה התפצלה לשתי מערכות של בריתות: **מדינות המרכז, ומדינות ההסכמה**. מערכת הבריתות בצירוף אווירת המתיחות והחשדנות באירופה, היא זו שבסופו של דבר הביאה למלחמת העולם.

2. התחרות בין האימפריות

אימפריה = מדינה, השולטת על שטחים נרחבים בהם מתגוררות אוכלוסיות השונות מתרבויות שונות.

שטחים רבים באפריקה ובאסיה חולקו בין מעצמות אירופה. כל מעצמה ניסתה לשלוט בשטחים רבים ככל האפשר ולהתבלט כמעצמה חזקה. דבר זה גרם לחשש שהאימפריות הגדולות ילחמו האחת בשנייה כדי לכבוש שטחים זו מזו.

מקרא:

בריטניה

צרפת

גרמניה

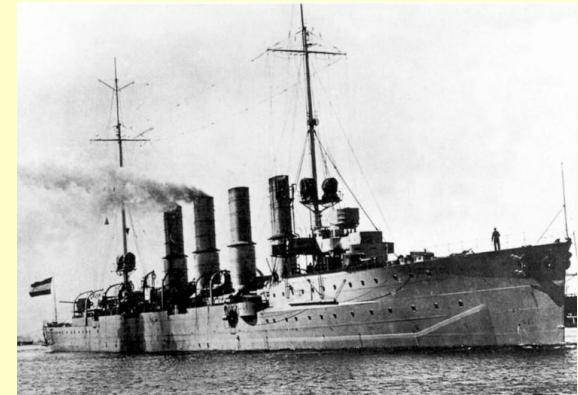
בלגיה

איטליה

הולנד

3. המרוץ לחימוש

התחמשות הצבאות- המתחים בעולם חיזקו את החדשנות בין
המעצמות וכל אחת השקיעה כספים להגדלת הצבא, הצי והמערכות
נשק הרסני.

4. רצח יורש העצר האוסטרי

ב- 1914 נרצח יורש העצר האוסטרי פראנץ פרדיננד בידי סטודנט

רצח יורש העצר בסרייבו, מתוך עיתון צרפתי, 12 ביולי 1914

בוסני. בעקבות הרצח הכריזה

אוסטרו – הונגריה מלחמה על

סרביה, כך התלקחה אש

המלחמה שסחפה אחריה את

מרבית מדינות העולם.

מאפייני

המלחמה

1. מלחמת ההמונים- מלחמה טוטלית

מלחמת ההמונים (רבים) הראשונה בה לקחו חלק כל

חמשת היבשות. כ-65 מליון גברים ונשים גויסו

לשורות הצבא בחזית ובעורף. חיילים וחיילות לחמו

בחזית ומיליוני אזרחים ואזרחיות עבדו בתעשייה,

בשירות הציבורי ובתחבורה. במלחמה נהרגו יותר מ-

23 מליון אנשים, נפצעו כ- 22 מליון והנזק הכלכלי

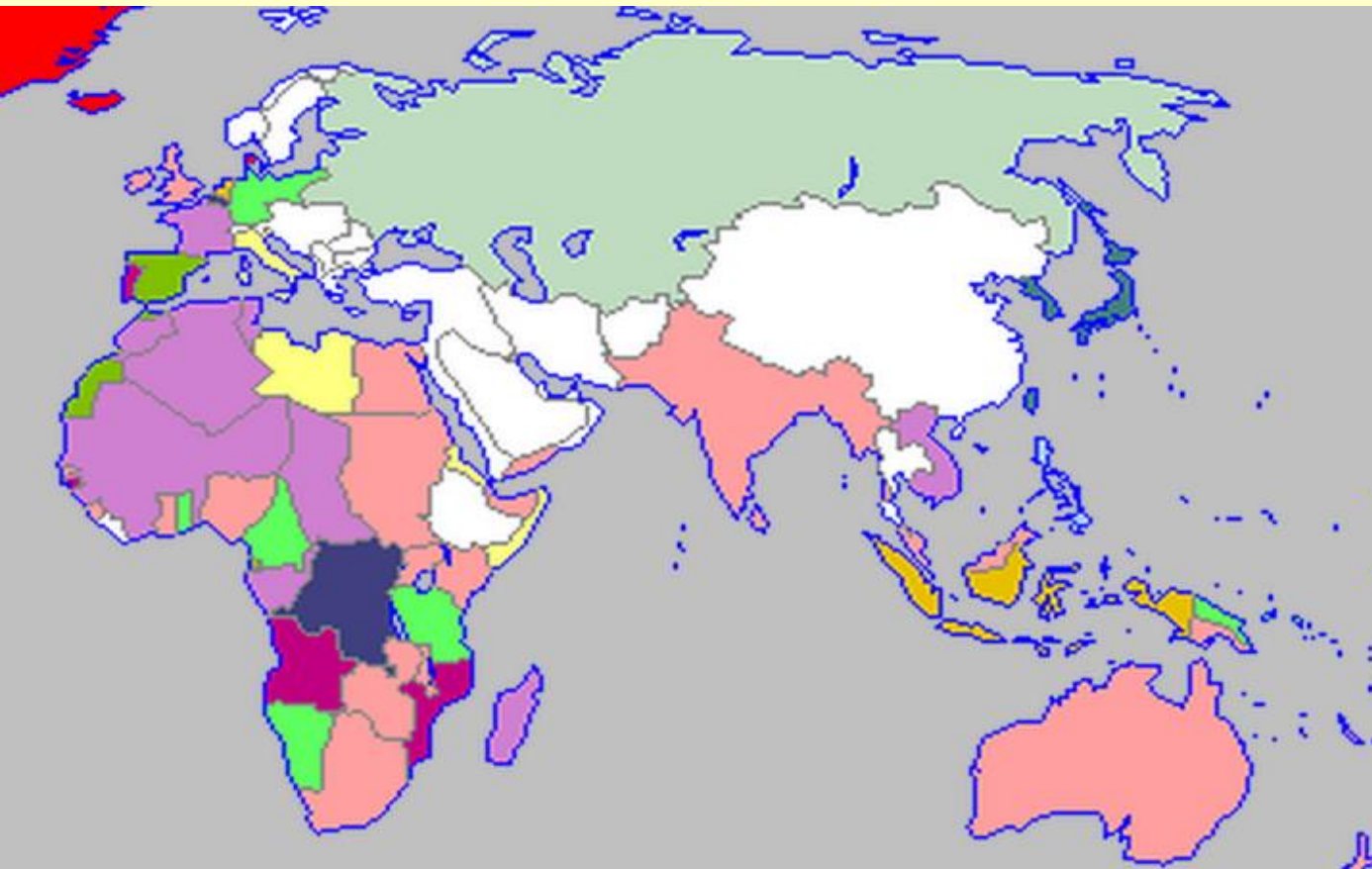
הגיע לכ- 300 מיליארד דולר.

2. "בעלות הברית"

בעקבות "המרוץ האימפריאליסטי" (רצון של המדינות הגדולות לשלוט בכמה

שיותר שטחים), נכנסו גם המקומות בהם שלטו האימפריות למלחמה. מקומות אלו

שימשו כמקור חשוב של כוח אדם וחומרי גלם למלחמה.

מקרא:

בריטניה	pink
צרפת	purple
גרמניה	green
בלגיה	dark purple
איטליה	yellow
הולנד	orange

3. מלחמת חפירות

החיילים והחיילות חיו ולחמו בחפירות ארוכות ועמוקות כשהם/ן סובלים/ות מעכברושים, כינים וקור. כל צד בנה מערכת ביצורים להגנה וכוח אש. הוקמו מחסומי תיל לפני החפירות להקשות על הסתערויות היריב וחומות בטון בהן ניצבו צלפים. כדי לשבור את המבוי הסתום יזמו שני הצדדים התקפות שלא שינו את המצב וגרמו למספר רב של הרוגים והרוגות.

4. השתלבות הנשים במאמץ המלחמתי

מעמד האישה התחזק בעקבות המלחמה – עקב גיוס המוני של גברים, עלה הצורך בידיים עובדות. כך החלו לצאת מן הבית נשים ולמלא תפקידים חיוניים בעורף שעד כה היו סגורים בפניהן. הנשים הצטרפו לחזית והצטרפו למעגל העבודה בתעשייה הכבדה. המלחמה מילאה תפקיד חשוב בתהליך שחרור האישה, משום שעקב כך, שנתיים לאחר מכן, ניתנה זכות הבחירה לנשים במדינות שונות.

תוצאות

המלחמה

23,000,000

הרוגים והרוגות

10,000,000 - חיילים וחיילות

13,000,000 - אזרחים ואזרחיות

22,000,000

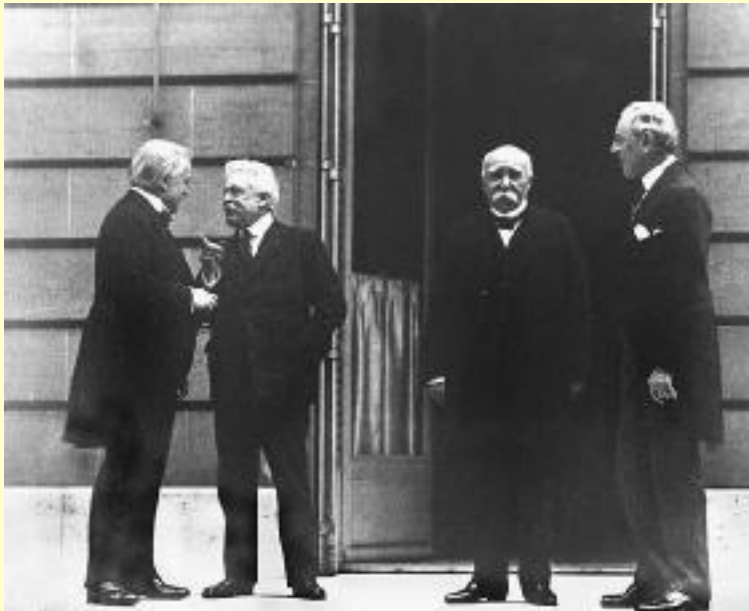
פצועים ופצועות

300,000,000,000

נזק כלכלי

סיום המלחמה

מלחמת העולם הראשונה הסתיימה עם בקשתה של
גרמניה להפסקת האש ב-11 בנובמבר 1918 ובהפסדן של
מדינות המרכז. בשנת 1919 התכנסו המדינות המנצחות-
צרפת, בריטניה, ארה"ב ואיטליה בעיר ורסאי בצרפת לדון
בהסכמי השלום.

תוצאות מלחמת העולם הראשונה

1. בתחום החברתי: המספר הרב של ההרוגים

וההרוגות והפצועים והפצועות גרמו לתסכול

אזרחי ואזרחיות המדינות הלוחמות. רבים/ות

חשו אכזבה ממלחמה מיותרת, וכי המנהיגים

אכזבו אותם/ן.

אירופה לפני מלחמת העולם הראשונה

אירופה אחרי מלחמת העולם הראשונה

2. בתחום המדיני: בעקבות הפסד מדינות המרכז,

התפרקו האימפריה העות'מאנית והאימפריה

האוסטרו-הונגרית ונלקחו שטחים מגרמניה. דבר

זה גרם להקמתן של מדינות חדשות במזרח

התיכון.

3. בתחום הכלכלי: בעקבות מלחמת העולם הראשונה סבלו

המדינות שלחמו ממשברים כלכליים. המלחמה גבתה

הוצאות עצומות מכל מדינה ומדינה. חלק מהמדינות

הלוחמות גייסו כמעט את כל משאביהן למאמץ

המלחמתי (מלחמה טוטאלית). בעקבות חוזה ורסאי

גרמניה נאלצת לשלם פיצויים דבר שהקשה עליה את

ההתמודדות עם המצב הכלכלי.